

Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний бізнес-коледж

Ministry of Education and Science of Ukraine
Cherkasy State Business College

**ЕКОНОМІКА, ОСВІТА, ТЕХНОЛОГІЇ
В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

**ECONOMICS, EDUCATION, TECHNOLOGIES
IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES"**

Materials
of International scientific-and-practical conference

м. Черкаси, 23-24 вересня 2021 року
Cherkasy, September 23-24, 2021

Черкаси – 2021
Cherkasy – 2021

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Черкаського державного бізнес-коледжу
Протокол № 02-21/22 від 22 вересня 2021 р.*

Економіка, освіта, технології в контексті глобальних викликів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. (23-24 вересня 2021 р. м. Черкаси). — Черкаси: ЧДБК, 2021. — 462 с.

ISBN 978-966-2499-53-7

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми розвитку економіки, освіти та технологій в умовах цифрової трансформації глобального простору. Особлива увага приділяється питанням економічного розвитку регіонів в період карантинних обмежень, аналізу сучасних викликів ведення підприємницької діяльності в різних галузях економіки, особливостям фінансового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання та дослідженню правового регулювання суспільних відносин в умовах економічного розвитку державності.

Рекомендовано викладачам і студентам закладів вищої освіти, науковцям і практикам.

Оргкомітет конференції

Співголова – КУКЛІН Олег, професор, доктор економічних наук, директор Черкаського державного бізнес-коледжу, член Наглядової Ради Агенції регіонального розвитку Черкаської області.

Співголова – ДЬЯКОН Роман, академік, професор, доктор інженерних наук, президент Вищої школи менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія

Члени оргкомітету:

АЗЬМУК Надія – доцент, д-р екон. наук, заступник директора з навчально-методичної роботи Черкаського державного бізнес-коледжу, голова оргкомітету;

ГОПЕСНКО Віктор – професор, д-р інженерн. наук, проректор з наукової роботи Вищої школи менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія;

КОПИТОВ Ростислав – професор, д-р інженерн. наук, Вища школа менеджменту інформаційних систем, м. Рига, Латвія;

КВАСНИЦЬКА Раїса – д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького національного університету;

НЕСТЕРЧУК Юлія – професор, д-р екон. наук, професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, декан факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва;

ТАНКЛЕВСЬКА Наталія – професор, д-р екон. наук, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету;

АЛІГАРІЄВ Олімхон – доцент, канд. екон. наук начальник відділу підготовки науково-педагогічних кадрів Вищої школи бізнесу і підприємництва при Міністерстві економічного розвитку і скорочення бідності, м. Ташкент, Узбекистан;

ГРИГОРОЙ Лілія – асоційований професор, канд. екон. наук, декан бухгалтерського факультету Академії економічних наук Молдови, м. Кишинів, Молдова;

КУРБОНОВ Хайрілла – доцент, канд. екон. наук, завідувач кафедри фінансів Ташкентського державного економічного університету, м. Ташкент, Узбекистан;

БАБІЙ Максим – директор Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

ДЕРНОВА Ірина – канд. екон. наук, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу;

БОРОВИК Тетяна – відповідальний секретар.

© Черкаський державний бізнес-коледж, 2021

© Колектив авторів, 2021

8. Стратегія цифровізації економіки. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html>. (дата звернення: 16.09.2021).
УДК 004:330.341.1

УДК 004:330.341.1

ВПЛИВ ІНДУСТРІЇ 4.0 НА РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Внукова Н.М.

*доктор економічних наук, професор
провідний науковий співробітник
ifp2007@meta.ua*

*НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ
м.Харків, Україна*

Розвиток цифрових технологій з урахуванням світового досвіду окреслює необхідність ґрунтовного аналізу регулювання господарської діяльності у сфері Індустрії 4.0. Вченими відзначено, що розвиток інтелектуалізованих виробництв, а саме віртуалізація та діджиталізація дозволяє їм швидко та якісно змінюватися за короткий проміжок часу. Такі приклади є у Харкові через розвиток регіональних центрів промислової модернізації і кластерів.

Вчені доводять значення інноваційних кластерів, то їх виключну необхідність розвитку та природне включення в національну економіку [2]. Можна погодитися з тим, що на початковому етапі реалізації заходів Індустрії 4.0 через кластерну політику доцільним є заохочення державою розвитку цифрових технологій [1].

Портал ЄС визначає промислові кластери як групи спеціалізованих підприємств, часто малі та середні підприємства та інші пов'язані суб'єкти підтримки, які знаходяться в тісній співпраці. Разом вони можуть бути більш інноваційними, створювати більше робочих місць та ресструвати більше міжнародних торгових марок та патентів, ніж поодинокі [3]. На це спрямовані рекомендації ЄС із розширеної та віртуальної реальності. На цьому ж порталі постійно проводиться моніторинг цифрових трансформацій, отже, запровадження означених інновацій у розвитку кластерів супроводжується поширенням застосування цифрових технологій.

Портал кластерів ЄС надає інструменти та інформацію про європейські ініціативи для створення більшої кількості кластерів світового рівня у ЄС.

Для визначення напрямів розвитку нових сучасних, зокрема, віртуальних технологій в НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ разом з ХНЕУ ім.С.Кузнеця проведено опитування 40 респондентів віком від 18 років, поділених на три групи, які мали різні напрями діяльності, зокрема, трохи більше 40% здобувачі вищої освіти. На питання «Що є Індустрія 4.0?» відповіді поділились наступним чином: індустриальна революція – 60%, кіберфізична система - 15%, єдність машин і персоналу – 15%, індивідуалізація замовлень – 7,5%, інше – це віртуалізація світу. Отже, оцінка респондентів щодо технологій Індустрії 4.0 не була пріоритетною щодо цифровізації змін. При встановленні пріоритетності базових технологій змін цифровим екосистемам перший пріоритет надали тільки 18% відповідей, тоді, як складним інформаційним системам удвічі більше. І ще 12% - аналітиці великих даних. Це складає майже дві третини першої пріоритетності цифрових технологій, отже, запровадження інтелектуалізованих виробництв не може відбуватися без цифровізації.

Висновок: становлення Індустрії 4.0 впливає на розвиток цифрових технологій, стимулом для цього є кластерні ініціативи щодо запровадження інновацій, зокрема, віртуальних.

Список використаних джерел

1. Внукова Н.М. Управління взаємодією суб'єктів господарювання у цифровій економіці. *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.)*. Мукачево: МДУ, 2021. С.157-159.
2. Орлова-Курилова О.В. Інноваційний кластер як органічний елемент національної економіки *Актуальні проблеми економіки*. 2019. №9 (219), С.59-66. URL: https://economics.net/archive/2019/APE-09-2019/9.19_topic_Orlova-Kurilova%20O.pdf
3. Industrial cluster policy. URL: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/cluster_en

УДК: 331.3

**ПРІОРИТЕТИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ**

В'юник О. В.

*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
alionatkachuk2017@ukr.net*

Кіріченко О. В.

*кандидат економічних наук, асистент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності olgasuper2003@ukr.net
Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна*

В умовах активного впровадження цифрових технологій в усіх сферах економіки і життя суспільства відбувається суттєва трансформація як ринку праці в цілому, так і вимог до якісних характеристик людських ресурсів. Підвищується значущість таких навичок, як здатність до інтенсивного використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій, збору, аналізу та обробки значних обсягів інформації, креативне мислення, комунікабельність, стресостійкість, прагнення до безперервного професійного розвитку та ефективної роботи у команді. У свою чергу, впровадження досягнень четвертої промислової революції, автоматизації та роботизації, новітніх цифрових технологій та дистанційних форм трудової діяльності у майбутньому все більшою мірою призводитиме до зниження попиту на працівників багатьох професій за одночасного зростання затребуваності на ринку праці фахівців сучасних спеціальностей.

Цілком слушним є висновок, що поширення цифрових технологій зумовлює потребу у розвитку цифрових навичок персоналу для переважної більшості робочих місць (інженерія, медицина, архітектура, бухгалтерський облік, мистецтво тощо) [5].

В контексті цифровізації виокремлюють такі базові компетентності людських ресурсів: цифрове мислення, проєктне мислення, когнітивне управління, образне мислення, віртуальне співробітництво, адаптивне та нестандартне мислення, трансдисциплінарність [1]. До складу цифрових компетентностей можуть бути віднесені декілька блоків: інформаційна грамотність, комунікація та взаємодія, цифровий контент, безпека та вирішення проблем [4]. Важливим з практичної точки зору є розподіл цифрових компетентностей на три рівні: цифрове громадянство, цифрова творчість та цифрове підприємництво [2]. До складових інноваційної компетентності науковці відносять творчість, підприємливість, передбачення та врахування перспектив, прогнозування, управління змінами [3].

Особливої уваги потребує питання інтенсифікації трудової мобільності в умовах сьогодення, як фізичної, так і віртуальної. З точки зору мобільності, найбільш конкурентоспроможними є людські ресурси, що здатні конкурувати на глобальному ринку